

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету
Гіна САВИЦЬКА
« _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу
Протокол №9 від 24 травня 2024 р.
Світлана АМЕЛІНА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Англійська мова
та друга іноземна»
Валентина СТРИЛЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИРОБНИЧА ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА»

Спеціальність: 035 – Філологія
Освітня програма: «Англійська мова та друга іноземна»
Факультет: Гуманітарно-педагогічний
Розробник: Сидорук Галина Іванівна, доцент кафедри іноземної філології і перекладу, кандидат філологічних наук, доцент

Київ – 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Виробнича перекладацька практика»

Освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітня програма	Англійська мова та друга іноземна

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	<i>обов'язкова</i>
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	1
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Залік

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання

Рік підготовки (курс)	4	
Семестр	8	
Лекційні заняття	-	
Практичні, семінарські заняття	90	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	-	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	30	

2. Мета та завдання виробничої перекладацької практики

Мета – закріплення знань і практичних навичок перекладу, набутих студентами під час занять з дисциплін фахового спрямування; застосування у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу; вдосконалення умінь і навичок перекладу текстів аграрної тематики; застосування сучасних інструментів перекладача.

Завдання:

- поглиблення знань з дисциплін фахового спрямування;
- закріплення знань і практичних навичок перекладу;
- вдосконалення умінь здійснення різних видів перекладу, зокрема, й з використанням сучасних інструментів перекладача;

- розвиток уміння оцінювати результати власної перекладацької діяльності й результати перекладу інших.

У результаті проходження виробничої перекладацької практики студент має **знати**:

- основи аналізу тексту оригіналу і його перекладу з точки зору лексичної, граматичної, синтаксичної, прагматичної адекватності;
- основні прийоми перекладу й перекладацькі стратегії;
- нормативні вимоги щодо граматичного й стилістичного оформлення письмових та усних текстів різних стилів українською та іноземною мовами;
- теоретичні положення щодо жанрової специфіки текстів для їх застосування у практиці перекладу;
- прийоми компенсації лексичних, фонетичних і граматичних лакун;
- основні техніки виконання усного перекладу.

вміти:

- виконувати переклад текстових матеріалів різної складності з іноземної мови на українську обсягом не менше 7 тисяч друкованих знаків та переклад українського тексту на іноземну мову обсягом 5 тисяч друкованих знаків;
- провести аналіз тексту перекладу;
- виконувати адекватний переклад текстів різних стилів і жанрів;
- створювати текст мовою перекладу з дотриманням граматичних і стилістичних норм;
- виконувати усний переклад;
- застосовувати перекладацькі трансформаційні засоби в практиці усного та письмового перекладу.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 14. Здатність використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, а також володіти прийомами забезпечення якості перекладу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. Знати основні принципи передачі в перекладі лексико-граматичних та жанрово-стилістичних особливостей матеріалів аграрної сфери; уміти виконувати аспектний переклад текстів аграрного спрямування.

ПРН 21. Уміти використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, різні цифрові інструменти перекладача, а також послуговуватися прийомами забезпечення якості перекладу.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Орієнтований розподіл навчальної перекладацької практики за годинами виконання завдань

<i>№ п/п</i>	<i>Курс</i>	<i>Календарні строки (семестр, кількість тижнів)</i>	<i>Завдання практики</i>	<i>Кількість годин на одного студента</i>
1	2	3	4	5
I.	VI	VIII семестр, 3 тижні	Вміти виконувати переклад текстових матеріалів різних типів і жанрів з іноземної мови на українську обсягом 6-7 тисяч друкованих знаків і з української на іноземну обсягом 4-5 тисяч друкованих знаків за робочий день; здійснювати послідовний переклад з іноземної мови впродовж 7-10 хвилин; проводити аналіз перекладу та вміти кваліфіковано визначати позитивні і негативні сторони перекладу інших.	90 годин
II.	VI	VIII семестр, 1 тиждень	Поглиблення перекладацьких навичок усного двостороннього перекладу та письмового перекладу з іноземної мови і навпаки; освоєння початкових навичок синхронного перекладу. Вміти виконувати літературною мовою письмовий переклад текстів різних типів і жанрів обсягом 7-8 тисяч друкованих знаків з іноземної мови, та 5-6 тисяч друкованих знаків з української.	30 годин
III.	VI	VIII семестр, 2-3 тижні	Закріплення перекладацьких навичок з письмового перекладу та послідовного двостороннього перекладу. Вміти виконувати письмові переклади текстів різних жанрів з іноземної мови обсягом 6-7 тисяч друк, знаків та 4-5 тисяч друк, знаків з української мови.	60 годин

4. Зміст виробничої перекладацької практики

	<i>Зміст навчальної роботи</i>	<i>Методи та форми контролю</i>
	<i>Письмовий переклад</i>	
1.	Порівняльний аналіз оригіналу з перекладом на матеріалах економічних, технічних, політичних, юридичних та художніх текстів.	Контрольний письмовий переклад
2.	Виконання різних видів перекладу з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну: виконання повного перекладу; виконання вибіркового перекладу; виконання описового перекладу (змісту, заголовків, ключових слів, підзаголовків).	Виконання контрольних завдань
3.	Написання та переклад ділових паперів з іноземної мови на рідну і навпаки: написання автобіографій; написання і переклад запрошень і оголошень; переклад листів вдячності, звернення, вітання, співчуття тощо.	Складання ділових паперів
4.	Самостійне виконання повного перекладу з іноземної мови на рідну і навпаки економічних, науково-технічних, суспільно-політичних текстів.	Контрольні завдання
5.	Написання анотації на статті, опубліковані іноземними мовами.	Підготовка анотацій
6.	Виконання коректорської та редакційної правки тексту.	Перевірка вправ
7.	Написання, переклад та відправки е-поштою.	
	<i>Усний переклад</i>	
1.	Студенти III курсу здійснюють усний послідовний переклад 3 іноземної мови на рідну і навпаки (перша мова) з голосу чи з аркуша з можливим аудіо- чи відеозаписом: переклад промов урочистих засідань; переклад політичних дискусій; переклад ділових бесід; переклад телефонних розмов; переклад фрагменту фільму; переклад науково-технічних текстів.	Виконання перекладів шляхом збільшення обсягу висловлювань
	<i>Уміння письмового перекладу</i>	
1.	Перекладати письмово з іноземної мови на рідну економічні, науково-технічні, суспільно-політичні тексти зі швидкістю 1500- 2000 друкованих знаків за 1,2 години	Контроль студентами інших перекладів
2.	Перекладати з рідної мови на іноземну текстів такого ж типу зі швидкістю 1200-1500 друкованих знаків за 1,2 години.	Переклад на дотримання часу

3.	Виконувати письмовий переклад в формі, що відповідає вимогам замовника: повний переклад; вибірковий переклад; реферативний переклад; описовий переклад; переклад-синтез.	Аналіз всіх видів тексту
4.	Проводити документований текстовий пошук у разі недостатньої обізнаності з темою оригіналу.	
5.	Здійснювати редагування перекладеного тексту: виправляти всі типи помилок в перекладі; замінювати нестандартні терміни і уніфікувати термінологію; виправляти скорочення і позначення одиниць вимірювання; стежити за відповідністю цифрових даних у перекладі й оригіналі; анотувати й реферувати перекладений текст.	конкурс на краще редагування
<i>Уміння усного послідовного перекладу</i>		
1.	Уміти вести усний послідовний переклад монологічного висловлювання з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну мову при тривалості окремих висловлювань не більше 1-1,5 хвилин	конкурс на кращий переклад у відведений час
2.	Застосовувати перекладацький скоропис власних та географічних назв, цифрових даних при перекладі висловлень тривалістю понад 1 хвилину.	
3.	Вживати типові для ділового мовлення звороти, формули і моделі побудови усних повідомлень у стандартних ситуаціях: зустрічі делегацій; супроводження туристичних груп; ділові бесіди; політичні дискусії; міжнародні конференції; урочисті засідання.	швидкість підбору кращих варіантів перекладу
4.	Вести двосторонній переклад бесіди, що здійснюється у нормальному темпі (250-300 знаків за хвилину) при тривалості окремих висловлювань 1-1,5 хвилин.	
<i>Дослідницька робота</i>		
	Під час перекладацької практики студенти ведуть наукову роботу й підбір ілюстративного матеріалу для написання курсових і дипломних робіт.	

5. Методи навчання

Переклад різножанрових галузевих текстів, робота з друкованими та автоматичними словниками, глосаріями, автоматичними перекладачами, друкованими та автоматичними довідниками та енциклопедичними даними.

Навчання здійснюється з використанням комунікативно зорієнтованої методики та інтегративного підходу, в рамках якого розвиваються всі види мовної, мовленнєвої та перекладацької компетенції студентів.

6. Форми контролю

Опитування, спостереження, співбесіда, усне тестування згідно матеріалів звіту, залік.

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи з перекладацьким матеріалом на базі практики, так і наприкінці практики.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни РДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи РНР (до 70 балів): $R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}$.

Оцінку «відмінно» отримують студенти, робота яких оцінена керівником практики від установи/підприємства/організації, де вони проходили практику, та керівником практики від кафедри на «відмінно», а студенти вчасно здали характеристики та звіти про проходження практики.

Оцінку «добре» отримують студенти, робота яких оцінена керівником практики від установи/підприємства/організації, де вони проходили практику, та керівником практики від кафедри на «добре», а звіти були здані вчасно.

Оцінку «задовільно» отримують студенти, робота яких оцінена керівником практики від установи/підприємства/організації, де вони проходили практику, та керівником практики від кафедри на «задовільно», а також ті, які мають незначні порушення вимог (складання звіту із затримкою тощо).

8. Навчально-методичне забезпечення:

1. Щоденник практики.
2. Зразки документації.
3. Словники, онлайн-словники та довідкові портали.

9. Список рекомендованих джерел

1. Bowker, L. (2020). Machine translation literacy instruction for international business students and business English instructors. *Journal of Business & Finance Librarianship*, 25(1-2). 25-43.
2. Bramono, N. (2022). Translation Techniques in Translation Books Introduction to Information Systems Business and Managerial Perspectives Group Approach Noun Functional Systemic Linguistics. *Jurnal Multidisiplin Madani (MUDIMA)*, 2(1), 117-138.
3. Onomastic aspects of translation: theory and practice / Ономастичні аспекти перекладу: теорія і практика. Навч. посібник / Борис Д.П. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2022. – 108 с.
4. Sociocultural aspects of translation: theory and practice / Соціокультурні аспекти перекладу: теорія і практика. Навч. посібник / Борис Д.П. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2022. – 92 с.
5. Sydoruk G. I. Basics of Translation Theory: навчальний посібник (англійською мовою) – К.: Інтерсервіс, – 2019. – 328 с.
6. Амеліна С.М., Монашненко А.М. Основи укладання галузевих глосаріїв англійською мовою: навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2021. 293 с.
7. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Основи перекладознавства: навч. посібник. Вінниця : Нова Книга, 2020. 352 с.
8. Сидорук Г.І. Техніка перекладу аграрних текстів: навчальний посібник (англійською мовою). – К.: НУБіП України, 2019. 230 с.
9. Теорія та практика перекладу: конспект лекцій до дисципліни для здобувачів вищої освіти першого рівня усіх спеціальностей (денна та заочна форми навчання) / упоряд.: А.І. Девіцька, Н.П. Курах, Л.Ю. Сідун. Ужгород: електронне видання <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/46083>, 2022. 36 с.
10. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Вступ до перекладознавства. навч. посібник для студентів спец. "Переклад" – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 295 с.
11. Енциклопедія перекладознавства у 4 т.: том 1. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Нова Книга, 1 січ. 2020 р. 584 с.
12. Енциклопедія перекладознавства у 4 т.: том 2; за ред. О. Кальниченка та Л. Черноватого. - Вінниця: Нова Книга, 2020. 280 с.
13. Мамрак А.В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 304 с.